MINISTERSTVO FINANCÍ
odbor Kontrola
odd. Přezkum hospodaření: Centrální pracoviště

Vážený pan
MUDr. Martin Kuba
hejtman Jihočeského kraje
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

datová schránka: kdib3rr

PID: MFCRFXJPLA
Č. j.: MF-18389/2024/1701-30

Počet stran: 22

Praha 29. 5. 2025

Závěr z prověření námitek proti kontrolním zjištěním uvedeným v Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024

Ministerstvo financí, odbor Kontrola, obdrželo dne 20. 5. 2025 prostřednictvím datové schránky od Jihočeského kraje (dále také „Kraj"), v souladu s ustanovením § 7 písm. c) ve lhůtě upravené ustanovením § 6 odst. 1 písm. d) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 420/2004 Sb."), Stanovisko k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024 (dále také „Stanovisko") obsahující námitky proti kontrolním zjištěním uvedeným v Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024, č. j. MF-18389/2024/1701-28 (dále také „Návrh zprávy").

V souladu s ustanovením § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 420/2004 Sb. byly kontrolorem pověřeným řízením přezkoumáním hospodaření prověřeny námitky uplatněné ve Stanovisku.

Kraj uplatňuje námitky proti zjištěním, která jsou ve vyjádření v závěru Návrhu zprávy uvedena v návaznosti na ustanovení § 10 odst. 3 písm. b) a písm. c) zákona č. 420/2004 Sb. Dále Kraj žádá o přiložení Stanoviska ke zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024 dle ustanovení § 7 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb.

1.

Námitka proti zjištění popsanému v kapitole 1. na straně 5 až straně 14 týkajícímu se konkrétní části zjištění kontrolní skupiny:
„Kontrolní skupina nezpochybňuje přijatá opatření, ale poukazuje na skutečnost, že k přijetí opatření k nápravě nedostatků vzešlých z vykonaného auditu účetní závěrky sestavené k 31. 12. roků 2022 a 2023 je oprávněna Rada Kraje, které je toto jednání dle § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb. vyhrazené.".

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:

„Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, ani zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, neukládají, aby rada kraje projednala audit k účetní závěrce, který není její zákonnou součástí. Opatření ke zjištěnému nedostatku nebylo lze přijmout, neboť neexistuje. Závěry auditu byly projednány na úrovní odpovědného náměstka a gesčního odboru. Radě kraje je vyhrazeno vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn a rozhodování o poskytování návratných finančních výpomocí příspěvkovým organizacím zřízeným krajem; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě).“.

Jihočeský kraj v závěru svého Stanoviska konstatuje *„Vzhledem k obsahu výše uvedených námitek nepovažuje Jihočeský kraj za možné stanovit smysluplné opatření k nápravě, neboť si není žádných pochybení, které by měl napravovat, vědom.*“.

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

Rada kraje ve vyhrazené působnosti vykonává zřizovatelské funkce vůči krajem zřízeným příspěvkovým organizacím. Rovněž jí je vyhrazeno přijímat příslušná opatření k nápravě a schvalování účetní závěrky sestavené k rozvahovému dni krajem zřízených příspěvkových organizací [§ 59 odst. 1 písm. i) a písm. n) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 129/2000 Sb.“ nebo „zákon o krajích“)]. Kraj je povinen vykonávat kontrolu hospodaření jím zřízených právnických osob [§ 15 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 250/2000 Sb.“)].

Pochybení spočívá v tom, že přijatá opatření vzešlá z vykonaného auditu k účetní závěrce k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023 byla přijata ekonomickým náměstkem, dle vyjádření Kraje ze dne 6. 3. 2025 č. j. KUJCK 29709/2025. Ze znění námitky, že zákon o krajích ani zákon č. 250/2000 Sb. *„neukládají, aby rada kraje projednala audit k účetní závěrce, který není její zákonnou součástí“* není zřejmé, na základě jakých skutečností Kraj to dovozuje, když v Návrhu zprávy toto není zmíněno.

S argumentací Kraje ve znění *„Opatření ke zjištěnému nedostatku nebylo lze přijmout, neboť neexistuje.“* nelze souhlasit, protože auditorem vydaný výrok s výhradou vychází ze zjištěného nedostatku. Kraj ve věci provádění kontroly u jím zřízené příspěvkové organizace konstatoval, že jsou mj. realizovány prostřednictvím nezávislých auditů a předložil zprávy nezávislého auditora k auditu účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023. Dle těchto zpráv auditor vydal výrok s výhradou, který byl vydán více než pět měsíců poté, kdy Rada Jihočeského kraje schválila účetní závěrku sestavenou k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023. Důvodem vydaného výroku s výhradou byla mj. skutečnost, že účetní jednotka chybně vykázala výnosy z nájemného pozemkových parcel. Proto kontrolní skupina podala žádost o uvedení a doložení projednání a přijetí doporučení a opatření ke zjištěním vzešlým z vykonaných auditů (žádost č. 8 ze dne 27. 2. 2025). Kraj v reakci na tuto žádost sdělením ze

dne 6. 3. 2025 č. j. KUJCK 29709/2025 uvedl, že *„Opatřením ke zjištěním z vykonaného auditu účetní závěrky k 31.12.2022 byl ekonomickým náměstkem … PO SUS JčK nařízen audit na další období, roky 2023, 2024 a 2025 … bylo dohodnuto, že společnost … začne s prováděním auditu za r. 2024 již v lednu 2025, aby případné nedostatky mohly být odstraněny ještě před uzavřením účetnictví r. 2024.“.* Ekonomický náměstek může připravit příslušné podklady pro jednání a rozhodování rady kraje, ale nikoliv přijímat příslušná opatření k nápravě. Zákon o krajích toto jednání výslovně vyhradil radě kraje [§ 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb.] s tím, že se jedná o takové jednání, které rada nemůže svěřit hejtmanovi, popřípadě krajskému úřadu [§ 59 odst. 3 a odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb.].

Jak již je uvedeno v Návrhu zprávy, kontrolní skupina nehodnotí obsah přijatého opatření, o němž rozhodl ekonomický náměstek, ale poukazuje na skutečnost, že k přijetí opatření k nápravě nedostatků vzešlých z vykonaného auditu účetní závěrky sestavené k 31. 12. roku 2022 a 2023 je oprávněna pouze rada kraje, která žádné opatření ke zjištěnému nedostatku nepřijala [§ 59 odst. 1 písm. i), § 59 odst. 3 a odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb.].

Námitka vůči zjištění spočívajícímu v nedodržení § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb. nevyvrací zjištěné skutečnosti, a proto ji v plném rozsahu zamítám.

2.

Námitka proti zjištění popsanému v kapitole 1. na straně 5 až straně 14 týkajícímu se konkrétní části zjištění kontrolní skupiny:

„Na základě ověřených informací kontrolní skupina konstatuje, že nebyla naplněna povinnost chránit majetek ve vlastnictví Kraje před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na vydání bezdůvodného obohacení, protože nedošlo k rozhodnutí, jak má být naloženo s bezdůvodným obohacením ve smyslu § 17 odst. 6 zákona č. 129/2000 Sb. ve spojení s § 36 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb. (vyhrazené rozhodování zastupitelstvu v případech, kdy se jedná o částku převyšující 1 mil. Kč) nebo § 59 odst. 2 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb. (vyhrazené rozhodování radě v případech, kdy se jedná o částku nepřevyšující 1 mil. Kč, které nemůže svěřit hejtmanovi nebo krajskému úřadu) vč. jeho řádného odůvodnění, jak je uloženo § 17 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb.“.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:

„Správa a údržba silnic má od Jihočeského kraje zmocnění k zastupování vlastníka v majetkových věcech, které se týkají její činnosti. V každém případě podobné majetkové dispozice SÚS JK dává doporučení o tom, zda je vhodné nebo není vhodné vymáhat bezdůvodné obohacení po uživateli pozemků. Je nutné uvést, že představa kontrolní skupiny o tom, že je vždy nutné vymáhat bezdůvodné obohacení po uživatelích pozemků je mylná, jelikož do věci mohou vstupovat externality jako je vydržení věci, sociální a ekonomická situace uživatelů, charakter užívání pozemku, náklady na vedení sporu s uživateli pozemků, kteří mohli být v dobré víře, spolupráce při majetkovém vypořádání, vůle vyřešit nesoulad apod. V žádném případě nelze jednoduše konstatovat, že pokud kraj nevymáhá bezdůvodné obohacení, je jeho jednání v rozporu se zákonem. Kontrolní skupina, tak jako v mnoha jiných případech, překračuje své kontrolní oprávnění a zasahuje do práva na samosprávu, aniž by takový postup měl oporu v zákoně a kompetencích, které vyplývají z příslušného zákona. Podle názoru kraje není kontrolní skupina oprávněna činit závěry o tom, zda je nebo není

vhodné nebo účelné vymáhat v každém jednotlivém případě bezdůvodné obohacení a toto v případě nevymáhání klasifikovat jako porušení zákona. Kraj není podřízená organizace MF a kontrolní skupina není nadřízeným orgánem v otázkách nakládání s majetkem kraje. Pokud je usnesení v rozporu se zákonem, zná zákon o krajích mechanismy, jak dosáhnout zrušení nebo změny tohoto usnesení, nicméně aktivně legitimovaná k tomuto kroku kontrolní skupina bezpochyby není. O tom, zda je usnesení v rozporu se zákonem, rozhoduje pouze soud. Pokud je SÚS JK zmocněna k tomu, aby vykonávala vlastnické právo v zastoupení vlastníka k některým nemovitým věcem, pak v případě, že ve svém stanovisku doporučuje nevymáhat bezdůvodné obohacení po dosavadních uživatelích pozemků, pak pokud nezní vůle rady kraje, resp. zastupitelstva kraje jinak, je tento postup akceptován a bezdůvodné obohacení není vymáháno, což je zřejmé z faktického jednání kraje i SÚS JK a z těchto kroků je tedy dostatečně zřejmý projev vůle zastupitelstva kraje, aniž by bylo nutné mít toto výslovně uvedeno v usnesení příslušného orgánu kraje. Byť to v usnesení není explicitně uvedeno, je schválením usnesení akceptován návrh SÚS JK a bezdůvodné obohacení vymáháno není. Je nutné poznamenat, že takový usus v rámci těchto případů existuje již delší čas a nikdy nebyl kontrolní skupinou napadán ani rozporován.“.

Jihočeský kraj v závěru svého Stanoviska konstatuje *„Vzhledem k obsahu výše uvedených námitek nepovažuje Jihočeský kraj za možné stanovit smysluplné opatření k nápravě, neboť si není žádných pochybení, které by měl napravovat, vědom.*“.

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

Jak je uvedeno v Návrhu zprávy kontrolní skupina konstatuje, že nebyla naplněna povinnost chránit majetek ve vlastnictví Kraje před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na vydání bezdůvodného obohacení, protože před prodejem nemovitého majetku ve vlastnictví Kraje, který byl užíván třetí osobou bez právního důvodu, nedošlo k rozhodnutí o tom, jak má být naloženo s bezdůvodným obohacením.

Jednou ze základních povinností kraje při hospodaření s majetkem v jeho vlastnictví, jež jsou upravena zákonem o krajích, je, že majetek musí být užíván účelně a hospodárně. Porušením této povinnosti však není takové nakládání s majetkem kraje, které sleduje jiný důležitý zájem kraje, který je řádně odůvodněn [§ 17 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb.]. Další povinností kraje upravenou zákonem č. 129/2000 Sb. při hospodaření se svým majetkem je jeho ochrana před neoprávněnými zásahy a včasné uplatňování práva na náhradu škody a práva na vydání bezdůvodného obohacení [§ 17 odst. 6 zákona č. 129/2000 Sb.].

V odborné literatuře k dodržování povinností při hospodaření s majetkem ve vlastnictví kraje je mj. uvedeno *„Podle čl. 101 odst. 3 Úst jsou územní samosprávné celky veřejnoprávními korporacemi, které mohou vlastnit majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. To se týká i zásahů do majetkové sféry krajů … ÚS ke vztahu státu k majetku územní samosprávy tak také konstatoval, že ‚… kraje mají právní subjektivitu oddělenou od státu, jsou vybaveny vlastním majetkem a hospodaří podle vlastního rozpočtu (čl. 101 odst. 3 Ústavy). Podrobná zákonná regulace hospodaření územní samosprávy je však přípustná, samospráva neznamená svrchovanost místních společenství (čl. 101 odst. 4 Ústavy)‘*

(viz nález ÚS ze dne 5. 2. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 34/02). Právní regulace hospodaření krajů je tak z ústavněprávního hlediska možná a v zásadě i žádoucí … K tomu se ÚS vyjádřil i ve svém nálezu ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 6/17-1, kde konstatuje následující. ‚Územním samosprávným celkům je na ústavní úrovni garantováno jednak postavení subjektu způsobilého nabývat majetek (postavení vlastníka), jednak postavení subjektu způsobilého s nabytým majetkem nakládat na základě vlastního ekonomického uvážení (postavení hospodáře). … ***Prostředky s nimiž územní samosprávné celky hospodaří, mají charakter veřejných prostředků*** *a musí s nimi být nakládáno ku prospěchu a v zájmu obyvatelstva.*

Od toho se odvíjí i povinnost územních samosprávných celků nakládat se svým majetkem hospodárně, odpovědně a s péčí řádného hospodáře*. Jde o povinnosti legitimní, hodné ústavní ochrany.* ***Zákonná úprava pravidel zajišťujících, aby s veřejnými prostředky bylo nakládáno odpovědně, hospodárně, efektivně a svědomitě, je žádoucí a je v principu ústavně konformní.“*** [zdroj: Pospíšil, P., Těžký, V. a kol. Zákon o krajích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, 532s][1].

Majetek, který je ve vlastnictví územních samosprávných celků, je majetkem veřejným, a proto jsou územní samosprávné celky při dispozicích s majetkem omezeny určitými specifickými zákonnými povinnostmi. Samosprávné rozhodování územních samosprávných celků však tímto není omezeno, ale je požadováno dodržení určitých procedurálních postupů a zdůvodnění zvoleného způsobu proč s majetkem je nakládáno ekonomicky méně výhodně. Kraj tedy může při svém hospodaření sledovat i jiný než jen ekonomický zájem. Zákonem o krajích je však vyžadováno, aby takovéto nakládání, bylo řádně odůvodněno, tj. musí existovat důvody, které k tomuto nakládání vedly, a tyto musí být prokazatelné. Proto je třeba, aby odůvodnění bylo provedeno v takové formě, která umožňuje pozdější ověření – nejlépe tedy písemně, např. přímo v textu usnesení příslušného orgánu kraje rozhodujícího o majetkové dispozici, případně v podkladových materiálech připravených pro přijetí takového rozhodnutí nebo v zápisu z jednání.[2]

Kraj může majetek ve svém vlastnictví předat k hospodaření jím zřízené příspěvkové organizaci. Zákonem č. 250/2000 Sb. je zřizovateli stanovena povinnost vymezit ve zřizovací listině příspěvkové organizace práva a povinnosti spojené především s plným efektivním a ekonomicky účelným využitím svěřeného majetku a s péčí o jeho ochranu [§ 27 odst. 2 písm. f)]. Z toho plyne, že **předáním majetku se kraj nezbavuje svých povinností, jež mu jsou uloženy zákonem č. 129/2000 Sb., neboť je stále v jeho vlastnictví**.

Kraj ve své námitce konstatuje, že *„V každém případě podobné majetkové dispozice SÚS JK dává doporučení o tom, zda je vhodné nebo není vhodné vymáhat bezdůvodné obohacení po uživateli pozemků.“*. K tomu sděluji, že na kontrolním vybraném vzorku kontrolní skupina zjistila, že nikoliv v každém případě, jak uvádí Kraj, ale pouze v jednom případě ze čtyř kontrolovaných uvedla příspěvková organizace, jíž byl majetek ve vlastnictví Kraje předán k hospodaření, že *„Pozemek je tedy využíván nevědomky žadatelem dlouhodobě bez nájemní smlouvy, ale jelikož se nejedná o využití pro komerční účely netrváme na požadavku zaplacení*

[1] Úst – ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Zdroj: Potěšil, L., Furek, A., Hejč, D., Chmelík, V., Rigel, F., Škop, J. Zákon o obcích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, 862 s. I přesto, že se jedná o komentář k zákonu č. 128/2000 Sb., lze komentovaná ustanovení k hospodaření s majetkem analogicky použít.

nájemného poplatku 3 roky zpětně, tak jak umožňuje zákon.“. Toto konstatování bylo přílohou č. 2 návrhu usnesení č. 72/ZK/24.

Argumentace Kraje ve znění *„představa kontrolní skupiny o tom, že je vždy nutné vymáhat bezdůvodné obohacení po uživatelích pozemků je mylná, … V žádném případě nelze jednoduše konstatovat, že pokud kraj nevymáhá bezdůvodné obohacení, je jeho jednání v rozporu se zákonem.“* není relevantní, neboť popis zjištěné skutečnosti ani vyhodnocení uvedené v Návrhu zprávy toto tvrzení neobsahuje. Je třeba zdůraznit, že zákon č. 129/2000 Sb. vyžaduje, aby o naložení s bezdůvodným obohacením rozhodla rada kraje, nebo zastupitelstvo kraje (tj. přijala usnesení). To znamená, že je zcela v samostatné působnosti kraje, jak o tom rozhodne, ale i při tomto rozhodování musí kraj dodržet povinnosti jemu uložené zákonem č. 129/2000 Sb. Především se jedná povinnost chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení (§ 17 odst. 6 zákona č. 129/2000 Sb.). Další povinností je užívání majetku ve svém vlastnictví účelně a hospodárně s tím, že zákon nepovažuje za porušení této povinnosti takové nakládání s majetkem, které sleduje jiný důležitý zájem kraje, jenž je řádně odůvodněn (§ 17 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb.). Další neméně důležitou povinností, kterou musí kraj dodržet, je, aby o příslušném právním jednání rozhodl k tomu kompetentní orgán kraje. Pravomoci jednotlivých orgánů jsou upraveny zákonem č. 129/2000 Sb. Některá právní jednání jsou zákonem o krajích vyhrazená radě kraje a zastupitelstvu kraje. **Mezi** tato **vyhrazená právní jednání patří *„rozhodnutí o vzdání se práva a prominutí dluhu“***. To znamená, že **zákon o krajích výslovně vyžaduje, aby o tomto právním jednání rozhodovala rada, nebo rozhodovalo zastupitelstvo**[3], a to bez možnosti svěření hejtmanovi, popřípadě krajskému úřadu.

K argumentaci kraje ve znění *„Kontrolní skupina, tak jako v mnoha jiných případech, překračuje své kontrolní oprávnění a zasahuje do práva na samosprávu, aniž by takový postup měl oporu v zákoně a kompetencích, které vplývají z příslušného zákona.“* uvádím, že přezkoumání hospodaření krajů se řídí zákonem č. 420/2004 Sb. Tento právní předpis v § 2 upravuje předměty přezkoumání hospodaření a v § 3 upravuje hlediska jejich ověřování. Dodržování povinností stanovených zvláštními předpisy, zejména předpisy o hospodaření s majetkem [§ 3 odst. a) zákona č. 420/2004 Sb.] je jedním z hledisek ověřování. Z toho je jednoznačné, že k ověření naplnění povinností Kraje, které mu jsou uloženy zákonem č. 129/2000 Sb., je kontrolní skupina oprávněna. K tomu je třeba zdůraznit, že v žádném případě kontrolní skupina nerozporuje možnost a právo kompetentního orgánu Kraje rozhodnout v dané věci, ale poukazuje na nenaplnění povinnosti stanovené Kraji zákonem č. 129/2000 Sb.

Kraj také namítá, že *„Podle názoru kraje není kontrolní skupina oprávněna činit závěry o tom, zda je nebo není vhodné nebo účelné vymáhat v každém jednotlivém případě bezdůvodné obohacení a toto v případě nevymáhání klasifikovat jako porušení zákona.“*. Námitka není relevantní, neboť Návrh zprávy neobsahuje žádný takový text, jak se uvádí v námitce. Kontrolní skupina nikterak nezasahuje do toho, jak příslušný orgán kraje o dané věci rozhodne, neboť to

[3] Rada rozhoduje o vzdání se práva a prominutí dluhu nepřevyšující 1 mil. Kč [§ 59 odst. 2 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb.]. Zastupitelstvo rozhoduje o vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 1 mil. Kč [§ 36 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb.].

zcela spadá do samostatné působnosti Kraje. Ale poukazuje na skutečnost, že k zákonem požadovanému rozhodnutí vůbec nedošlo.

Rovněž tak nelze souhlasit s úvahou Kraje o tom, že *„Pokud je SÚS JK zmocněna k tomu, aby vykonávala vlastnické právo v zastoupení vlastníka k některým nemovitým věcem, pak v případě, že ve svém stanovisku doporučuje nevymáhat bezdůvodné obohacení po dosavadních uživatelích pozemků, pak pokud nezní vůle rady kraje, resp. zastupitelstva kraje jinak, je tento postup akceptován a bezdůvodné obohacení není vymáháno, což je zřejmé z faktického jednání kraje i SÚS JK a z těchto kroků je tedy dostatečně zřejmý projev vůle zastupitelstva kraje, aniž by bylo nutné mít toto výslovně uvedeno v usnesení příslušného orgánu kraje. Byť to v usnesení není explicitně uvedeno, je schválením usnesení akceptován návrh SÚS JK a bezdůvodné obohacení vymáháno není.“*. Jak je již uvedeno v předchozích vyjádřeních k dílčím námitkám Kraje a rovněž v Návrhu zprávy, zákon č. 129/2000 Sb. zcela jednoznačně vyžaduje, aby o tom, jak má být naloženo s bezdůvodným obohacením, rozhodl k tomu příslušný orgán kraje.

Námitka vůči zjištění spočívajícímu v nenaplnění povinnosti rozhodnutí příslušného orgánu Kraje, jak má být naloženo s bezdůvodným obohacením ve smyslu § 17 odst. 6 zákona č. 129/2000 Sb. ve spojení s § 36 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb. (vyhrazené rozhodování zastupitelstvu v případech, kdy se jedná o částku převyšující 1 mil. Kč) nebo § 59 odst. 2 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb. (vyhrazené rozhodování radě v případech, kdy se jedná o částku nepřevyšující 1 mil. Kč), a jeho řádného odůvodnění dle § 17 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb. nevyvrací zjištěné skutečnosti, a proto ji v plném rozsahu zamítám.

Kontrolovaná osoba svou námitku doplňuje o znění *„… takový usus v rámci těchto případů existuje již delší čas a nikdy nebyl kontrolní skupinou napadán ani rozporován.“*.
Jihočeský kraj své tvrzení nepodložil žádným dokumentem, na základě kterého činí závěry, že postup Kraje byl prověřován v rámci přezkoumání hospodaření.

K tomu je nezbytné uvést následující skutečnosti. Dle ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb. zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření musí obsahovat *„označení všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání“*. Nedílnou součástí zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření je proto *Seznam všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření*. Tento seznam dokladů a materiálů představuje výčet dokumentů, které měla kontrolní skupina v rámci přezkoumání hospodaření k dispozici pro účely svého šetření. Způsob a rozsah využití jednotlivých dokladů a materiálu v rámci přezkoumání hospodaření se lišil v závislosti na konkrétních oblastech, které byly předmětem detailního šetření, a dále v závislosti na kontrolních metodách, které byly v rámci přezkoumání hospodaření zvoleny. Například dle seznamu všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2023 (příloha A Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Kraje za rok 2023) kontrolní skupina nepřezkoumávala prodej nemovitého majetku. Dle seznamu všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2022 (příloha A Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Kraje za rok 2022) kontrolní skupina měla k dispozici dokumentaci k prodeji pozemku, který však byl veřejně přístupný (nebyl oplocený a nebyl užíván výlučně třetí osobou). Při přezkoumání hospodaření Kraje za rok 2024 byly šetřeny případy, kdy třetí

osoba oplotila (znemožnila užívání veřejnosti) majetek ve vlastnictví Kraje a několik let před jeho koupí ho užívala bez právního důvodu. Tedy jednalo se o odlišné případy.

Ze shora konstatovaného **je jednoznačné, že postup Kraje, který byl ověřován při přezkoumání hospodaření za rok 2024, nebyl podroben kontrole, jak Jihočeský kraj uvádí**.
S ohledem na to, že z obsahu námitky je zřejmé, že nesměřuje proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Návrhu zprávy, proto ji zamítám jako nedůvodnou.

3.

Námitka proti zjištění popsanému v kapitole 1. na straně 16 a straně 17 týkajícímu se konkrétní části zjištění kontrolní skupiny:
*„**Kontrolní skupina konstatuje, že nebylo postupováno podle ustanovení přílohy č. 6 Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu Jihočeského kraje č. RŘ/75/REDI k oběhu účetních dokladů tím, že Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce, analytický účet 9660316, neodpovídaly hodnotě podmíněných závazků vyplývajících ze smlouvy o výpůjčce nemovitých věcí č. C_1249_CJHM_2024 a tento stav nebyl korigován ani proběhlou inventarizací k 31. 12. 2024.**“*.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:

„Jihočeský kraj se jako účetní jednotka rozhodl vést na podrozvahovém účtu 966 vypůjčený majetek z důvodu přehlednosti a vyšší evidenční průkaznosti od okamžiku jeho vypůjčení. Pro vyjádření hodnoty ocenění akceptuje hodnotu převzatou od půjčitele, jelikož v okamžiku vypůjčení nelze objektivně ocenit případné budoucí dluhy v důsledku nevrácení majetku z důvodu zničení, znehodnocení nebo významného poškození půjčiteli. V případě, že by reálně nastala situace, kdy by nebylo možno majetek vrátit půjčiteli z výše uvedených důvodů, provedlo by se podložené ocenění tohoto dluhu, např. vyčíslením případné škody, a vypůjčená majetková položka by byla v návaznosti na to v účetnictví přeceněna. Podle vyhlášky je náplní tohoto účtu ocenění dluhu (rizika) z důvodu nemožnosti vrácení majetku (zničení, znehodnocení nebo významného poškození), nikoli smluvní pokuta za dobu prodlení vrácení majetku.“.

Jihočeský kraj v závěru svého Stanoviska konstatuje *„Vzhledem k obsahu výše uvedených námitek nepovažuje Jihočeský kraj za možné stanovit smysluplné opatření k nápravě, neboť si není žádných pochybení, které by měl napravovat, vědom.*“.

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

Pro účetní vykázání budoucích závazků, k jejichž vzniku (přírůstku) může dojít na základě splnění stanovené podmínky nebo podmínek, se využívají tzv. podrozvahové účty. Jedním z typů podmíněných budoucích závazků (dluhů), o nichž lze účtovat, jsou závazky související s užíváním cizího majetku, například dle smlouvy o výpůjčce. Pro takový účetní případ stanoví v § 53 písm. f) vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů, že podrozvahový účet, resp. položka přílohy účetní závěrky „*P.VI.6. Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě*

smlouvy o výpůjčce“ obsahuje dlouhodobé budoucí dluhy z titulu případné nemožnosti vrácení majetku jiné osoby, a to ve výši případného peněžitého plnění účetní jednotkou. Podle § 25 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 563/1991 Sb.“) se podmíněné závazky oceňují předpokládanou výší budoucího závazku a při případném zpřesnění ocenění, zejména při inventarizaci, se postupuje podle § 72 odst. 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb., podle něhož platí, že dlouhodobé podmíněné závazky se ocení ke konci rozvahového dne.

Zákon č. 563/1991 Sb. ukládá vybraným účetním jednotkám postupovat podle Českých účetních standardů (dále také „ČÚS“) vždy. Použití ČÚS účetními jednotkami se považuje za naplnění účetních metod podle zákona č. 563/1991 Sb. a věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví. Účtování na podrozvahových účtech je povinné jen u některých typů účetních případů (bod 6.7. ČÚS č. 701). Závazný Český účetní standard č. 701 dává vybraným účetním jednotkám prostor k aplikaci principu významnosti (bod 6.5. ČÚS č. 701) prostřednictvím vnitřního předpisu, kterým si sama stanoví, co je pro ni významné a potřebuje to účetně zachytit na podrozvahových účtech, takto „*například způsobem stanovení procentní hranice, určením jednotlivých druhů účetních případů, stanovením jiných limitů, případně kombinací těchto způsobů*". Obecně platí, že na podrozvahových účtech se účtuje o významných skutečnostech, jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky a jejích ekonomických zdrojů, které lze využít, nebo jejichž zachycení a zobrazení v účetní závěrce podává jejímu uživateli informaci využitelnou pro jeho rozhodování nebo úsudek (bod 5.2. ČÚS č. 701).

Kraj má vydán vnitřní předpis (interní řídicí akt) - Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu Jihočeského kraje č. RŘ/75/REDI k oběhu účetních dokladů. Příloha č. 6 tohoto předpisu nazvaná „*Hladiny významnosti u evidovaných podrozvahových účtů*“ stanoví mimo jiné, že podmíněné závazky z užívání cizího majetku mají být účetně vykazovány bez ohledu na výši ocenění *„**dle smlouvy … ve výši případného peněžitého plnění** vůči účetní jednotce, která majetek … předala bezúplatně do užívání.“.*

Jihočeský kraj uzavřel s Českou republikou Smlouvu o výpůjčce nemovitých věcí č. C_1249_CJHM_2024, kterou si vypůjčil mimo jiné 15 pozemků v katastrálním území Domanín u Třeboně. Smluvní strany si v čl. X smlouvy dohodly, že „*nepředá-li vypůjčitel při skončení výpůjčky vypůjčené nemovité věci včas, zaplatí půjčiteli za dobu prodlení smluvní pokutu ve výši 100 Kč za každý den prodlení. ...*“.

Z čl. X. smlouvy C_1249_CJHM_2024 plyne, že Kraj se v případě nemožnosti vrácení vypůjčených pozemků zavázal vůči půjčiteli, České republice, k peněžitému plnění ve formě smluvní pokuty v dohodnuté výši. **Rozhodnutím** ředitele Krajského úřadu Jihočeského kraje **č. RŘ/75/REDI si Kraj**, jako vybraná účetní jednotka, **stanovil, že podmíněné závazky z užívání cizího majetku bude účetně vykazovat ve výši případného peněžitého plnění dle smlouvy**. Ve skutečnosti, jak již bylo uvedeno v Návrhu zprávy, Kraj vykázal podmíněné závazky ze smlouvy C_1249_CJHM_2024 v ocenění 1,00 Kč za každý vypůjčený pozemek. Inventarizací k 31. 12. 2024 bylo toto ocenění potvrzeno a nebylo korigováno, což Kraj doložil písemností „Inventurní soupis podle Su/Au“ č. 0000ALV01AFW, nákladové středisko 1, ze dne 13. 2. 2025.

Kontrolní skupina zjistila, že Kraj nepostupoval v souladu se svým interním řídicím aktem č. RŘ/75/REDI, když vykázal podmíněné závazky ze smlouvy č. C_1249_CJHM_2024 v ocenění 1,00 Kč za pozemek, namísto ocenění, které bylo s půjčitelem smluvně dohodnuto jako peněžité plnění pro případ nemožnosti vrácení vypůjčeného majetku (smluvní pokuta).

Kraj ve své námitce uvádí, že se *„... rozhodl vést na podrozvahovém účtu 966 vypůjčený majetek z důvodu přehlednosti a vyšší evidenční průkaznosti od okamžiku jeho vypůjčení. Pro vyjádření hodnoty ocenění akceptuje hodnotu převzatou od půjčitele, jelikož v okamžiku vypůjčení nelze objektivně ocenit případné budoucí dluhy ... Podle vyhlášky je náplní tohoto účtu ocenění dluhu (rizika) z důvodu nemožnosti vrácení majetku (zničení, znehodnocení nebo významného poškození), nikoli smluvní pokuta za dobu prodlení vrácení majetku.".*

Argumentace kontrolované osoby obsahující popis postupu, který si zvolila pro účetní ocenění a vykázání podmíněných závazků z důvodu užívání cizího majetku, není relevantní, neboť námitkou napadané zjištění se týká nedodržení postupu pro ocenění podmíněných závazků upraveného interním řídicím aktem Kraje, a nikoliv nedodržení postupu upraveného vyhláškou č. 410/2009 Sb. A proto ji v plném rozsahu zamítám.

4.

Námitka proti zjištění popsanému v kapitole 2. na straně 18 až straně 22 týkajícímu se konkrétní části zjištění kontrolní skupiny:

*„**Při hodnocení obdržených žádostí o poskytnutí dotace hodnoticí komise nepostupovala jednotně dle Pravidel dotačního programu schválených Radou Jihočeského kraje usnesením č. 1389/2023/RK-80 ze dne 30. 11. 2023. Na základě provedeného hodnocení hodnoticí komisí byla zpracována související podkladová dokumentace, která obsahovala nesoulad, pro přijetí navazujících rozhodnutí. Čtyřem žadatelům, kteří splnili podmínku dle bodu 4.2 Kritéria pro hodnocení Pravidel dotačního programu ve spojení s bodem 2. téhož interního předpisu, nebyl komisí přidělen příslušný počet bodů, čímž bylo ovlivněno celkové bodové hodnocení, respektive byl ovlivněn okruh úspěšných žadatelů o dotaci. Důsledkem tohoto postupu byla snížena též míra transparentnosti hodnoticího procesu vůči žadatelům o poskytnutí dotace i ve vztahu k veřejnosti. …***

Kontrolní skupina konstatuje, že příkazce operace nedostatečně prověřil doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady a tedy nezjistil popsané rozdílné hodnocení žádostí o poskytnutí dotace, čímž nebyla naplněna povinnost § 26 zákona č. 320/2001 Sb. ve spojení s § 13 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 416/2004 Sb.“.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:

„Jsme nadále přesvědčeni, že marginální překročení hranice kritéria Podíl spoluúčasti ze strany žadatele (do 0,04) není faktickým naplněním tohoto kritéria a jde proti jeho smyslu. Kritérium má zohledňovat vůli žadatele podílet se na realizaci projektu svými dodatečnými prostředky nad rámec povinně stanovené spoluúčasti. Minimální překročení hranice je v podstatě způsobeno buď zaokrouhlováním, nebo naplněním podmínek Dotačního programu ve smyslu nepřekročení maximální dotační sazby. Platí tedy naše původní vyjádření, že na základě výše uvedeného postupu nebyl žádný ze subjektů fakticky

znevýhodněn, byť některým byly za takové marginální překročení nesprávně přiděleny body.“.

Jihočeský kraj v závěru svého Stanoviska konstatuje *„Vzhledem k obsahu výše uvedených námitek nepovažuje Jihočeský kraj za možné stanovit smysluplné opatření k nápravě, neboť si není žádných pochybení, které by měl napravovat, vědom.*“.

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

Úvodem je nezbytné konstatovat, že kontrolní skupina nehodnotí kvalitu Krajem stanovených hodnoticích kritérií, ale poukazuje na nedodržení postupu, který si upravil interním řídicím aktem, Pravidly dotačního programu.

Jak je popsáno v Návrhu zprávy, Rada Jihočeského kraje dne 30. 11. 2023 přijala usnesení č. 1389/2023/RK-80, na jehož základě byla schválena Pravidla dotačního programu.[4] V bodu *2. Pravidla dotačního programu* je u podprogramu „*Podpora oprav místních komunikací*“ (tzv. opatření č. 1) mimo jiné procentuálně vyjádřena minimální požadovaná spoluúčast žadatele. Konkrétně je v popsané části uvedeno:

- *„40 % do 1 000 obyv.“;*
- *„50 % 1 000 – 2 000 obyv.“;*
- *„60 % 2 000 – 3 000 obyv.“*.

Pravidla dotačního programu v bodu *4.2 Kritéria pro hodnocení* upravují hodnoticí postup podle jednotlivých kritérií. Ve vztahu ke kritériu *minimální spoluúčasti žadatele o dotaci* je v této části popsáno *„Podíl spoluúčasti ze strany žadatele (za každých započatých 10 % nad stanovenou hranici v bodu 2 Pravidel – 5 bodů)“*. K tomu doplňuji, že Pravidla dotačního programu nikterak neupravují „*marginální překročení hranice kritéria Podíl spoluúčasti“*.

S argumentací Kraje „*na základě výše uvedeného postupu nebyl žádný ze subjektů fakticky znevýhodněn, byť některým byly za takové marginální překročení nesprávně přiděleny body.“* nelze souhlasit. Jak je již uvedeno v Návrhu zprávy kontrolní skupina identifikovala mj. u čtyř žadatelů o dotaci nesouladný postup v přidělování bodů při hodnocení jejich projektů k podpoře s Pravidly dotačního programu, resp. nebyly přidělovány body dle těchto pravidel. Např. obec, označená pod písm. B, by v případě přidělení 5 bodů získala celkem 53 bodů a obec, označená pod písm. C, by získala celkem 54 bodů. Uvedené obce by tak získaly dostatečný počet bodů ke schválení dotace (pozn.: žadatelům s bodovým hodnocením 52 a vyšším byla dotace schválena). V reakci na tento nesoulad kontrolní skupina, na svou žádost č. 8 ze dne 27. 2. 2025, obdržela vyjádření Kraje, v němž bylo uvedeno, že *„K rozdílnému přidělení bodů došlo v důsledku toho, že hodnocení prováděly tři osoby, přičemž jedna nerespektovala zvolenou hranici pro zaokrouhlení podílu žadatele o dotaci k povinnému příspěvku …“*. Tímto vyjádřením Kraj připustil rozdílný postup při hodnocení.

Kraj, jako poskytovatel, byl povinen postupovat dle předem uveřejněných Pravidel dotačního programu. Tedy jakékoliv překročení povinného podílu žadatele o poskytnutí dotace bylo

[4] Přijetím téhož usnesení Rady Jihočeského kraje byl vyhlášen Dotační program Jihočeského kraje Podpora oprav a rekonstrukcí místních komunikací, 1. výzva pro rok 2024.

nutné považovat za naplnění podmínky podle Pravidel dotačního programu, a to bez ohledu na případné zaokrouhlení. Tím, že hodnoticí komisí nebyl přidělen příslušný počet bodů, bylo ovlivněno celkové bodové hodnocení, resp. byl ovlivněn okruh úspěšných žadatelů o dotaci. Překročení požadovaného procentuálního limitu ze strany žadatele o poskytnutí dotace Kraj ve své námitce připouští, neboť uvádí „… *marginální překročení hranice …“* nebo *„… Minimální překročení hranice …“.*

Námitka vůči zjištění spočívajícímu v nedodržení Pravidel dotačního programu a nenaplnění povinnosti upravené § 26 zákona č. 320/2001 Sb. ve spojení s § 13 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 416/2004 Sb. nevyvrací zjištěné skutečnosti, a proto ji v plném rozsahu zamítám.

5.

Námitka proti zjištění popsanému v kapitole 2. na straně 22 až straně 27 týkajícímu se konkrétní části zjištění kontrolní skupiny:

*„**Jako důvod neposkytnutí dotace v rámci dotačního programu ‚Program obnovy venkova Jihočeského kraje v roce 2024‘ 27 žadatelům (obcím) bylo uvedeno, že ‚po zohlednění všech kritérií hodnocení, nedosáhl projekt v porovnání s ostatními dostatečné kvality pro přidělení dotace z prostředků Jihočeského kraje‘. Kontrolní skupina konstatuje, že nebyla naplněna povinnost upravená § 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., neboť zároveň nedošlo k vysvětlení, jak o žádosti o dotaci bylo uváženo a jaká kritéria nebyla naplněna.***

V rámci dotačního programu ‚Podpora oprav a rekonstrukcí místních komunikací‘ kontrolní skupina konstatuje též nenaplnění povinnosti podle § 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., neboť odůvodnění neschválených žádostí o poskytnutí dotace je nedostatečné a současně v konkrétních případech neodpovídá skutečnosti. Nedostatečnost odůvodnění spočívá v absenci vysvětlení, jak o žádosti o dotaci bylo uváženo a jaká hodnoticí kritéria nebyla naplněna. Hledisko nesouladu se skutečností bylo naplněno ve vztahu k žadatelům – obcím … .“.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:

„Odůvodnění ‚Po zohlednění všech kritérií hodnocení, nedosáhl projekt v porovnání s ostatními dostatečné kvality pro přidělení dotace z prostředků Jihočeského kraje‘ pro nevyhovění žádosti považujeme za dostatečné. Proces hodnocení má několik fází, při nichž jsou projekty posuzovány podle různých kritérií. Pokud na základě hodnocení kvality dojde k poměrnému krácení, a navrhovaná podpora pro některý z projektů následně nedosahuje minimální hranice, nedosahuje takový projekt po zohlednění všech kritérií dostatečné kvality pro přidělení dotace z prostředků Jihočeského kraje.

Ustanovení § 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, uvádí, že ‚Nevyhoví-li poskytovatel žádosti, sdělí bez zbytečného odkladu žadateli, že jeho žádosti nebylo vyhověno a důvod nevyhovění žádosti.‘ V dotačních pravidlech je pak uvedeno, jakým způsobem je žadatel vyrozumíván o tom, zda mu dotace poskytnuta bude nebo nikoliv, a tedy o této skutečnosti je spraven dopředu před podáním žádosti o dotaci. Způsob sdělení je v souladu s metodikami MF a judikaturou k poskytování dotací a k výše zmíněnému zákonu. Jihočeský kraj je přesvědčen, že beze zbytku splnil všechny zákonné požadavky, které na něj zákon klade. To, zda kontrolní

skupina považuje odůvodnění sdělení o neposkytnutí dotace za nedostatečné není relevantní. Sdělení o neposkytnutí dotace je sdělení podle části IV. zákona č. 250/2000 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Proti tomuto sdělení je možné podat správní žalobu a domoci se důkladnějšího odůvodnění, resp. kontroly toho, zda byl dodržen správný proces nebo nikoliv (nikoliv přiznání dotace apod.) – aktivní legitimaci k tomuto kroku má žadatel. Kontrolní skupina má možnost zkontrolovat splnění zákonných požadavků, tzn. zda sdělení bylo vyhotoveno nebo nikoliv, ovšem nemá právo, ani žádnou kompetenci posuzovat kvalitu tohoto odůvodnění, protože tím překračuje své zákonné kompetence podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkumu hospodaření, ve znění pozdějších předpisů – kontrolní skupina zde není v pozici nadřízeného orgánu, není tím, kdo rozhoduje v rámci správního řádu ani daňového řízení o rozhodnutí kraje jako podřízeného orgánu v rámci výkonu státní správy – pokud tak činí, zasahuje tím do práva kraje na samosprávu. Sdělení a jeho kvalitu může, s přihlédnutím ke shora uvedenému, posuzovat pouze soud. O kvalitě a dostatečnosti odůvodnění sdělení svědčí i to, že žádný žadatel proti tomuto sdělení, formě a obsahu ničeho nenamítal.".

Jihočeský kraj v závěru svého Stanoviska konstatuje *„Vzhledem k obsahu výše uvedených námitek nepovažuje Jihočeský kraj za možné stanovit smysluplné opatření k nápravě, neboť si není žádných pochybení, které by měl napravovat, vědom.*".

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

V § 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb. je uvedeno: *„Nevyhoví-li poskytovatel žádosti, sdělí bez zbytečného odkladu žadateli, že jeho žádosti nebylo vyhověno a důvod nevyhovění žádosti."*.

Jihočeský kraj nevyhověl některým žádostem o dotaci v rámci dotačních programů „Program obnovy venkova Jihočeského kraje v roce 2024" a „Podpora oprav a rekonstrukcí místních komunikací" a jako důvod nevyhovění žádosti uvedl, že *„Po zohlednění všech kritérií hodnocení, nedosáhl projekt v porovnání s ostatními dostatečné kvality pro přidělení dotace z prostředků Jihočeského kraje".* Kontrolní skupina konstatovala nenaplnění povinnosti upravené § 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., neboť v citovaném odůvodnění nebylo vysvětleno, jak o žádosti o dotaci bylo uváženo a jaká konkrétní kritéria nebyla naplněna.

Jihočeský kraj vznesl námitku, že *„odůvodnění … považujeme za dostatečné…. Způsob sdělení je v souladu s metodikami MF a judikaturou k poskytování dotací … Jihočeský kraj je přesvědčen, že beze zbytku splnil všechny zákonné požadavky … Kontrolní skupina má možnost zkontrolovat splnění zákonných požadavků, tzn. zda sdělení bylo vyhotoveno nebo nikoliv, ovšem nemá právo, ani … kompetenci posuzovat kvalitu tohoto odůvodnění, protože tím překračuje své zákonné kompetence podle zákona č. 420/2004 Sb. …".* Kraj svá tvrzení opírá o metodiky Ministerstva financí a judikaturu k poskytování dotací, aniž by je podložil konkrétním stanoviskem Ministerstva financí či judikátem, na základě kterých učinil uvedené závěry.

S konstatováním Kraje, že kontrolní skupina má možnost zkontrolovat jen, zda sdělení bylo vyhotoveno nebo nikoliv, ovšem nemá právo posuzovat kvalitu odůvodnění, nelze souhlasit. Ve vyjádření k námitce č. 2 mj. uvádím, že přezkoumání hospodaření krajů se řídí zákonem

č. 420/2004 Sb. Tento právní předpis v § 2 upravuje předměty přezkoumání hospodaření a v § 3 upravuje hlediska jejich ověřování. Mezi hlediska patří dodržování povinností stanovených zvláštními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků [§ 3 odst. a) zákona č. 420/2004 Sb.] a věcná a formální správnost dokladů o přezkoumávaných operacích [§ 3 písm. d) zákona č. 420/2004 Sb.]. Z toho je jednoznačné, že k ověření naplnění povinností Kraje, které mu jsou uloženy zákonem č. 250/2000 Sb., je kontrolní skupina oprávněna. K tomu je třeba zdůraznit, že kontrolní skupina se zabývala obsahem odůvodnění za účelem a v rozsahu nutném pro ověření, zda Kraj splnil svou zákonnou povinnost sdělit žadateli o dotaci důvod (§ 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb.), proč jeho žádosti nebylo vyhověno, a zabývala se přitom mimo jiné tím, zda Krajem uváděné odůvodnění je souladné s judikaturou a příslušným stanoviskem Ministerstva financí.

V Návrhu zprávy je k odůvodnění nevyhovění žádosti o dotaci poukazováno na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 51 A 7/2016-52 ze dne 4. května 2017, v němž je ve vztahu k řešené problematice mj. popsáno: „*… zákon o rozpočtových pravidlech jako požadavek na … sdělení stanoví uvedení důvodu neposkytnutí dotace.* ***Takový důvod či důvody … musí být uvedeny v takovém rozsahu, aby podávaly konkrétní podklad postupu … při neschválení dotace****. Mělo by být vysvětleno, jak o žádosti o dotaci bylo uváženo, zda jí nebylo vyhověno z důvodů formálních či věcných, jaká kritéria byla brána v úvahu při hodnocení žádosti … a jaká kritéria příp. nebyla naplněna.* ***Jedině takové odůvodnění podá záruku pro to, aby byla vyloučena libovůle při rozhodování o poskytování dotací. Jedině takové odůvodnění pak bude soudem přezkoumatelné. … je nutné trvat na tom, aby důvody neposkytnutí dotace byly žadateli dostatečně konkrétně a srozumitelně sděleny a aby byly opřeny o hodnotící kritéria.***“. Na citovanou pasáž rozsudku č. j. 51 A 7/2016 následně upozornily i Zprávy Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány obcí a krajů, ročník 2017, číslo 4, ISSN 1803-6082 (on line).

Otázkou odůvodnění neposkytnutí dotace se podobně zabýval i Městský soud v Praze (rozsudek č. j. 10 A 52/2019-70 ze dne 26. 8. 2020). Z uvedeného rozsudku cituji obecný přístup vycházející z ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu: „*jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit. Ústavní soud v této souvislosti výslovně zdůrazňuje, že rovněž právo na řádné přezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí orgánů veřejné moci, včetně rozhodnutí správních orgánů, je součástí práva na spravedlivý proces zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod …*“.

Navíc, jak již bylo uvedeno v Návrhu zprávy, u dotačního programu „Program obnovy venkova Jihočeského kraje v roce 2024“ odůvodnění neodpovídá skutečnosti, jak ji Jihočeský kraj popsal ve svém vyjádření k žádosti č. 8 kontrolní skupiny, tedy že „*Výběrová komise vzhledem k převisu požadovaných prostředků nad alokací programu zpřesnila kritéria … po propočtu částky navrhované dotace nebylo dosaženo minimální výše dotace dle pravidel, tj. 100 000 Kč“.* Aplikací popsaného způsobu zpřesnění kritérií došlo k situacím, kdy lépe hodnocené žádosti byly vyřazeny a místo nich byly podpořeny hůře bodově hodnocené žádosti. Rovněž v rámci dotačního programu „Podpora oprav a rekonstrukcí místních komunikací“ odůvodnění neschválených žádostí v konkrétních případech neodpovídalo skutečnosti.

Námitka vůči zjištění spočívajícímu v nedodržení § 10a odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb. nevyvrací zjištěné skutečnosti, a proto ji v plném rozsahu zamítám.

6.

Námitka proti zjištění popsanému v kapitole 3. na straně 27 až straně 30 týkajícímu se konkrétní části zjištění kontrolní skupiny:

*„**Kontrolní skupina identifikovala nenaplnění § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb. tím, že při stanovení předpokládané hodnoty pravidelně pořizovaných geometrických plánů a dalších geodetických služeb nebylo postupováno podle § 19 odst. 1 písm. a) téhož právního předpisu, neboť vymezené veřejné zakázky (evidenční číslo 1001174/2023 a následující) specifikované v tabulce č. 2 byly zadány bez provedení zadávacího řízení, ačkoliv zadávací řízení mělo být realizováno, neboť se dle jejich předpokládané hodnoty jednalo o podlimitní veřejnou zakázku pravidelné povahy. Nerealizováním zadávacího řízení mohl být ovlivněn výběr dodavatele.***

Kontrolní skupina konstatuje, že nebyla rovněž splněna povinnost upravená § 26 zákona č. 320/2001 Sb. ve spojení s § 13 odst. 2 písm. b) bodu 3. vyhlášky č. 416/2004 Sb. řádného provedení předběžné řídicí kontroly, neboť příkazce operace schvalovacím postupem neprověřil správnost operace ve vztahu k dodržení postupu a podmínek stanovených pro zadávání veřejných zakázek, tedy stanovení předpokládané hodnoty postupem podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.“.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:

„Z rozhodovací praxe ÚOHS jednoznačně vyplývá, že za jednu veřejnou zakázku je třeba považovat všechna plnění, která tvoří jeden funkční celek a která jsou zadávána v časové souvislosti. V rámci naplnění kritéria jednoho funkčního celku ÚOHS dále zkoumá, zda byla jednotlivá plnění zadávány ve věcné, místní a funkční souvislosti.

Při aplikaci výše uvedených závěrů ÚOHS je zřejmé, že na zpracování všech geometrických plánů, které Jihočeský kraj zadává, nelze hledět jako na jeden funkční celek (byť např. tyto geometrické plány byly zadávány v časové souvislosti), neboť není splněno kritérium místní souvislosti, když jednotlivé geometrické plány jsou zadávány k jednotlivým stavebním pracím, které se nachází na různých místech Jihočeského kraje a na všechny geometrické plány nelze hledět jako na plnění zadávané v místní souvislosti. Takový výklad by vedl k absurdním závěrům např. v tom smyslu, že by zadavatel musel všechny veřejné zakázky na projekční práce zadávat jako nadlimitní veřejné zakázky, neboť celkový finanční objem těchto služeb v Jihočeském kraji překračuje hodnotu nadlimitní veřejné zakázky na služby. Je přitom zřejmé, že geometrické plány jsou zadávány k jednotlivým stavebním projektům a každý stavební projekt má svá specifika a umístění.

Na základě výše uvedených skutečností nelze nabýt jiného přesvědčení, než že na zpracování všech geometrických plánů Jihočeského kraje nelze nahlížet jako na veřejnou zakázku pravidelné povahy, neboť se jedná o plnění poskytovaná vždy ve vztahu ke konkrétním stavebním projektům a pouze na geometrické plány zpracovávané v rámci jednoho projektu lze nahlížet jako na jeden funkční celek ve smyslu § 18 odst. 2 ZZVZ a pouze takové

geometrické plány lze považovat za jednu veřejnou zakázku pro účely určení režimu zadání veřejné zakázky.

K podpoře argumentace, že všechny geometrické plány netvoří automaticky funkční celek jen proto, že obsahují podobný typ služeb, uvádíme aktuální judikaturu, ze které je zřejmé, že ani plnění několika velice podobných veřejných zakázek, dokonce realizovaných na relativně malém území, nemusí znamenat funkční celek, a tedy nutnost sčítat předpokládané hodnoty dohromady.

V případu vedeném pod sp. zn. ÚOHS-R0089/2021/VZ se jednalo o veřejnou zakázku na stavební práce, kde funkce daného celku nebyla dána. Chodníky v obci, které na sebe v prostoru nenavazovaly, totiž netvořily funkční celek dohromady, ale každý z nich měl svoji funkci samostatnou. Důležitým faktorem však bylo to, že bližší místní souvislost předseda ÚOHS neshledal právě s ohledem na to, že mezi chodníky byla značná vzdálenost v rámci jedné obce. Každý chodník tak měl svoji samostatnou funkci s ohledem na místo plnění a opačný závěr by znamenal příliš široké určení funkčního celku.
V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2024, č. j. 8 As 43/2023-52, se v této věci nabízí důležitý právní výklad předmětných zákonných ustanovení. Nejvyšší správní soud dospěl ve svém rozsudku k závěru, že ze strany Krajského soudu v Brně a ÚOHS došlo k nesprávnému vyhodnocení zadávání veřejných zakázek Zlínského kraje související s ‚Aktualizací plánu investičního rozvoje (generel) Kroměřížské nemocnice a.s.' a ‚Aktualizací plánu investičního rozvoje (generel) Vsetínské nemocnice a.s.'. ÚOHS původně dospěl k závěru, že tato plnění tvoří jedinou veřejnou zakázku, jelikož jsou spojena věcnou a místní souvislostí a byla zadávána v časové souvislosti.

*Nejvyšší správní soud však dospěl ve svém rozsudku k závěru, že ze strany krajského soudu a ÚOHS došlo k nesprávnému vyhodnocení, že plnění tvoří jeden funkční celek. Podle Nejvyššího správního soudu nebyly dostatečně prokázány jednotící prvky, které by povyšovaly prostou souvislost jednotlivých plnění na jejich **vzájemnou provázanost**. Právě použitím pojmu funkční celek ZZVZ akcentuje požadavek na existenci jednotícího prvku, který povyšuje prostou souvislost jednotlivých plnění na jejich vzájemnou provázanost (§ 18 odst. 2 ZZVZ). Nejvyšší správní soud zdůraznil, že pro závěr o existenci funkčního celku je nutné prokázat vedle věcné, místní, časové souvislosti mj. též existenci vzájemné provázanosti.*

Jak vyplývá z výše uvedené argumentace a dále uvedené judikatury, plnění zakázek na geometrické plány nevykazují vzájemnou provázanost v tom smyslu, že by tvořili jeden funkční celek, ani na ně nelze nahlížet jako na veřejnou zakázku pravidelné povahy, neboť se jedná o plnění poskytovaná vždy ve vztahu ke konkrétním stavebním projektům.".

Jihočeský kraj v závěru svého Stanoviska konstatuje *„Vzhledem k obsahu výše uvedených námitek nepovažuje Jihočeský kraj za možné stanovit smysluplné opatření k nápravě, neboť si není žádných pochybení, které by měl napravovat, vědom.*".

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

Úvodem je třeba uvést, že identifikované pochybení spočívá v tom, že **při stanovení předpokládaných hodnot veřejných zakázek na pravidelně pořizované geometrické plány a další geodetické služby nepostupoval Kraj jakožto zadavatel podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů** (dále také „zákon č. 134/2016 Sb.“), načež tyto veřejné zakázky nebyly zadány v zadávacích řízeních dle § 2 odst. 3 uvedeného zákona. Kontrolní skupina na kontrolovaném vzorku objednávek / smluv zjistila, že Kraj zadal za první pololetí roku 2024 veřejné zakázky malého rozsahu na tento druh plnění minimálně ve výši 3 241 500 Kč bez DPH.

Jihočeský kraj ve svém Stanovisku k danému zjištění argumentuje zejména svým komentářem a smyslem § 18 zákona č. 134/2016 Sb. Implicitně je na toto ustanovení poukazováno kontrolovanou osobou v jejím Stanovisku prostřednictvím odkazů na termíny „funkční celek“, „místní souvislost“ a „časová souvislost“. Současně Kraj upozorňuje na rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále také „ÚOHS“) a Nejvyššího správního soudu právě ve vztahu k problematice určování funkčního celku ve smyslu § 18 zákona č. 134/2016 Sb. V daném kontextu Kraj mimo jiné uvádí, že *„plnění zakázek na geometrické plány nevykazují vzájemnou provázanost v tom smyslu, že by tvořili jeden funkční celek, ani na ně nelze nahlížet jako na veřejnou zakázku pravidelné povahy, neboť se jedná o plnění poskytovaná vždy ve vztahu ke konkrétním stavebním projektům.“.*

K uvedenému je nutné zdůraznit, že předmětem identifikovaného nedostatku **není konstatování, že dotčené veřejné zakázky tvoří funkční celek, a tedy by se fakticky mělo jednat o jednu veřejnou zakázku rozdělenou na části**. Konstatovaným závěrem tedy není ani skutečnost, že by měla být předpokládaná hodnota takové veřejné zakázky rozdělené na části stanovena podle součtu předpokládaných hodnot všech těchto částí. **Kontrolní skupina ve svém závěru nikterak nerozporuje, že se v případě jednotlivých objednávek / smluv na geometrické plány a další geodetické služby jedná o samostatné veřejné zakázky, pouze upozorňuje, že tyto veřejné zakázky naplňují znaky veřejných zakázek pravidelné povahy, a tedy by jejich (jednotlivé) předpokládané hodnoty měly být stanoveny postupem dle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.**

Zatímco v případě veřejných zakázek rozdělených na části (§ 18) zákon č. 134/2016 Sb. jako kritérium pro výpočet předpokládané hodnoty aplikuje tzv. funkční celek, v případě veřejných zakázek pravidelné povahy (§ 19) se předpokládaná hodnota stanovuje součtem úhrad za dodávky nebo služby stejného druhu v období předcházejících 12 měsíců, upraveným o případné změny v množství nebo cenách, které lze očekávat v následujících 12 měsících. K tomuto uvádím, že za plnění stejného druhu je považováno i charakterově obdobné plnění, tzn., nemusí se jednat například o stejný typ konkrétního produktu či totožně nazvanou službu. Zásadní je vždy charakter plnění a jeho druhová shodnost (obdobnost). Tyto dva postupy upravené v § 18 a § 19 nelze zaměňovat ani slučovat.

Každá veřejná zakázka pravidelné povahy má vždy svou samostatnou funkci a smysl. Právě tato skutečnost představuje zásadní rozdíl oproti veřejným zakázkám rozděleným na části, které jsou spojeny kritériem funkčního celku. **U veřejné zakázky pravidelné povahy není aplikace funkčního celku relevantní a každá veřejná zakázka tak obstojí samostatně**. Taková

veřejná zakázka má vždy svůj vlastní význam a zadavatel ji může zadávat každou zvlášť v samostatném zadávacím řízení. V případě nákupů pravidelné povahy tedy jde o jednotlivé veřejné zakázky, pro které se nicméně stanovuje předpokládaná hodnota samostatně, jak již bylo uvedeno výše, zvláštním postupem dle § 19 zákona č. 134/2016 Sb. Správnou aplikací § 19 zákona č. 134/2016 Sb. tak mohou vznikat například i případy, kdy veřejná zakázka pravidelné povahy na plnění v hodnotě 90 000 Kč bez DPH bude podléhat povinnosti zadání takové veřejné zakázky v zadávacím řízení, pokud zadavatel v předchozích 12 měsících za plnění stejného druhu v součtu uhradil cenu překračující limit pro veřejné zakázky malého rozsahu a pokud současně neočekával či neměl očekávat změny v množství nebo cenách pořizovaného druhu plnění v období následujících 12 měsíců (ve smyslu snížení množství či výše cen).

Na základě uvedeného shrnuji, že pojmy „funkční celek“ a „dodávky nebo služby stejného druhu“ jsou nesouvisející, na sobě nezávislé a nezaměnitelné pojmy, které se aplikují v rámci dvou odlišných postupů. Kontrolní skupina do popisu zjištění zahrnula, mimo jiné z důvodu vyloučení této terminologické záměny, též odkaz na relevantní rozhodnutí ÚOHS, konkrétně rozhodnutí č. j. ÚOHS-12634/2024/500 (potvrzené rozhodnutím předsedy ÚOHS č. j. ÚOHS-22907/2024/163). Pro úplnost doplňuji, že kumulativní užití § 18 a § 19 zákona č. 134/2016 Sb. není dle výkladové praxe ÚOHS z podstaty věci možné.

Přestože tak námitka vůči zjištění spočívajícímu v nenaplnění povinnosti upravené § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb. a povinnosti upravené § 26 zákona č. 320/2001 Sb. ve spojení s § 13 odst. 2 písm. b) bodu 3. vyhlášky č. 416/2004 Sb. na základě výše uvedených skutečností nevyvrací podstatu zjištěných informací ani identifikovaného nedostatku, byly shledány v popisu zjištění a provedených výpočtech určité nepřesnosti, které mohly vést k nesprávnému pochopení a interpretaci dosažených závěrů.

Z tohoto důvodu tak jak v zájmu zpřesnění popisu podstaty zjištění, tak aby v celkovém kontextu nedocházelo k záměně či sloučení dvou odlišných a nesouvisejících zákonných postupů, tj. postupu pro stanovení předpokládané hodnoty veřejných zakázek pravidelné povahy a postupu pro stanovení předpokládané hodnoty jedné veřejné zakázky tvořící funkční celek, přistupuji k textačním úpravám zjištění. Dále jsem také provedla opravné výpočty předpokládaných hodnot dotčených veřejných zakázek uvedených v tabulce č. 2 Přílohy D. Na základě uvedeného nahrazuji text na straně 28 začínající slovy *„Základním pravidlem realizace“* a na straně 30 končící slovy *„předpokládané hodnoty postupem podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.“* následujícím textem:

„Základním pravidlem realizace veřejných zakázek je jejich zadávání v některém z vymezených druhů zadávacího řízení, pokud zákon č. 134/2016 Sb. nestanoví jinak (například v souvislosti s uplatněním výjimek nebo jedná-li se o veřejné zakázky malého rozsahu). Pro určení, zda zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, je zcela klíčový institut tzv. předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Tento institut a proces jeho stanovení je upraven v § 16 - 23 výše uvedeného právního předpisu.

Zadavatel je povinen stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, přičemž touto hodnotou je zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích (§ 16 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.). Pro případy veřejných zakázek pravidelné

povahy zákon č. 134/2016 Sb. vymezuje zvláštní úpravu stanovení předpokládané hodnoty, a to v ustanoveních § 19.

Z kontrolovaného vzorku objednávek / smluv, jejichž předmětem bylo pořízení geometrických plánů a dalších geodetických služeb, specifikovaného v tabulce č. 1 přílohy D vyplynulo, že v prvním pololetí roku 2024 Kraj zadal veřejné zakázky malého rozsahu na tento druh plnění minimálně v celkové hodnotě 3 241 500 Kč bez DPH. Ve většině případů byli dodavatelé Krajem vybráni přímo, a to dle postupu upraveného směrnicí Rady JčK č. SM/18/RK (dále také ‚směrnice č. SM/18/RK') pro veřejné zakázky malého rozsahu v kategorii 1. Tento postup je Krajem užíván pro veřejné zakázky malého rozsahu s předpokládanou hodnotou do 100 tis. Kč bez DPH. Směrnice č. SM/18/RK upravuje postup pro stanovení předpokládané hodnoty pro veřejné zakázky pravidelné povahy obecně. Jiný interní předpis Kraje tuto problematiku neupravuje.[5]

Z údajů uveřejněných v registru smluv kontrolní skupina zjistila, že Kraj uzavírá smluvní vztahy, jejichž předmětem jsou geodetické služby, ***pravidelně a opakovaně****, viz objednávky / smlouvy specifikované v tabulce č. 1 v příloze D. Geodetické služby tak lze považovat za služby, které Kraj potřebuje k řádnému výkonu své činnosti, přičemž opakovanou potřebu zajištění těchto služeb lze předvídat (minimálně v neurčitém objemu). Pravidelnost pořizování geometrických služeb z úrovně Kraje vyplývá rovněž ze schváleného rozpočtu Kraje na roky 2020, 2021, 2022 a 2023. Na základě Krajem aplikované praxe tak kontrolní skupina dospěla k závěru, že v případě geodetických služeb zadávaných Krajem se jedná o tzv. veřejné zakázky pravidelné povahy, tzn. o veřejné zakázky, jejichž předpokládaná hodnota se stanovuje dle § 19 zákona č. 134/2016 Sb. Pro stanovení předpokládané hodnoty jednotlivých veřejných zakázek na geodetické služby poté není rozhodné, že tyto geodetické služby souvisí v konkrétních případech s odlišnými nemovitostmi, jelikož předpokládanou hodnotu každé z těchto jednotlivých veřejných zakázek je nutno stanovit samostatně jakožto součet úhrad za stejný druh plnění v období 12 měsíců předcházejících zadání každé z těchto veřejných zakázek.*

Na základě uvedených skutečností kontrolní skupina provedla orientační výpočet předpokládaných hodnot ve smyslu § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb. Při tomto výpočtu vycházela také z údajů podkladové dokumentace obdržené pro výkon přezkoumání Jihočeského kraje za rok 2023. Částky uvedené v tabulce č. 2 v příloze D představují výslednou předpokládanou hodnotu každé jednotlivé veřejné zakázky č. 1 – 35.

Z provedených výpočtů v tabulce č. 2 přílohy D plyne, že předpokládané hodnoty uvedených veřejných zakázek č. 1 - 35 převyšovaly tehdy platný limit pro veřejné zakázky malého rozsahu (2 mil. Kč bez DPH). Kraj tedy neměl při zadávání těchto veřejných zakázek postupovat mimo zadávací řízení, neboť se v těchto případech jednalo o nadlimitní veřejné zakázky.

Kontrolní skupina se dále ve spojení s výše popsanými skutečnostmi zabývala tím, zda Kraj dodržel postup upravený § 13 odst. 2 písm. b) bodu 3. vyhlášky č. 416/2004 Sb., tj. že schvalovacím postupem příkazce operace byla prověřena správnost operace mimo jiné ve vztahu k dodržení postupu a podmínek stanovených pro zadávání veřejných zakázek.

[5] Kontrolní skupina na internetových stránkách Jihočeského kraje zjistila, že Jihočeský kraj provedl aktualizaci směrnice č. SM/18/RK, účinnou od 15. 11. 2024, dle které je pro veřejné zakázky v kategorii 1. stanovena předpokládaná hodnota do 400 tis. Kč bez DPH.

Kontrolní skupině byl na žádost č. 2 ze dne 7. 8. 2024 ke každé objednávce / smlouvě ze vzorku předložen kromě dalšího Záznam o provedení předběžné kontroly k realizaci veřejného výdaje před vznikem závazku (dále také ‚Záznam o provedení řídicí kontroly před vznikem závazku').

V jednotlivých Záznamech o provedení řídicí kontroly před vznikem závazku je mimo jiné uvedeno ‚Příkazce operace … potvrzuje oprávněnost, nezbytnost a správnost připravované operace (včetně správnosti a úplnosti podkladů a souladu s právními předpisy).'. Kraj doložil potvrzení o provedení předběžné kontroly při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku orgánu veřejné správy, a to v celkové hodnotě 3 659 295 Kč s DPH. Podkladová dokumentace, na základě které byla tato předběžná kontrola provedena, nebyla předložena.

V čl. 2 odst. 2 směrnice č. SM/18/RK je k jednotné evidenci veřejných zakázek ve finančním objemu nad 100 tis. Kč uvedeno ‚Podrobnější úpravu jednotné evidence, zejména pravidla pro předávání údajů do této evidence, může stanovit ředitel krajského úřadu metodickým pokynem.'. Kraj ve vyjádření k žádosti č. 4 ze dne 30. 9. 2024 uvedl, že problematika pravidelných nebo opakujících se dodávek nebo služeb není upravena jiným předpisem, než směrnicí č. SM/18/RK. Ve vyjádření k téže žádosti je dále uvedeno ‚Režim zadání veřejné zakázky je určován odpovědnou osobou při přípravě zadání veřejné zakázky, přičemž odpovědná osoba si v rámci přípravy zadání veřejné zakázky obstará veškeré relevantní podklady pro určení správného režimu veřejné zakázky.'.

Kontrolní skupina identifikovala nenaplnění § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., když Kraj zadal veřejné zakázky pravidelné povahy (specifikované v tabulce č. 2 v příloze D) na pořízení geometrických plánů a dalších geodetických služeb bez realizace jednotlivých zadávacích řízení, přestože předpokládané hodnoty těchto veřejných zakázek převyšovaly zákonem stanovené limity pro veřejné zakázky malého rozsahu. Nerealizováním zadávacích řízení mohl být ovlivněn výběr dodavatelů.

Kontrolní skupina konstatuje, že nebyla rovněž splněna povinnost upravená § 26 zákona č. 320/2001 Sb. ve spojení s § 13 odst. 2 písm. b) bodu 3. vyhlášky č. 416/2004 Sb. řádného provedení předběžné řídicí kontroly, neboť příkazce operace schvalovacím postupem neprověřil správnost operací ve vztahu k dodržení postupu a podmínek stanovených pro zadávání veřejných zakázek, tedy stanovení předpokládaných hodnot postupem podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.".

Úprava výsledků výpočtu předpokládaných hodnot jednotlivých veřejných zakázek je zaznamenána v tabulce č. 2 přílohy D. Opravným přepočtem předpokládaných hodnot zadaných veřejných zakázek došlo ke změně výčtu identifikovaných veřejných zakázek, které nebyly v souladu s § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb. zadány v zadávacích řízeních, a současně přepočtené předpokládané hodnoty těchto veřejných zakázek dokonce překročily ve všech případech svou výší limit pro podlimitní veřejné zakázky (nejen pro veřejné zakázky malého rozsahu).

V kontextu provedených úprav konstatuji, že **změnou textace popisu** identifikovaného nedostatku **a výpočtu předpokládaných hodnot dotčených veřejných zakázek nedošlo ke změně samotné podstaty zjištění**, tj. nesprávnému stanovení předpokládaných hodnot

veřejných zakázek a nezadání těchto veřejných zakázek v příslušných zadávacích řízeních. **Úpravy textu a výpočtu byly provedeny za účelem správného pochopení dané problematiky.**

Kraj ve své námitce neuvedl a nedoložil nové skutečnosti, které by vedly k přehodnocení zjištěného nedostatku spočívajícího **v nenaplnění povinnosti upravené § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb. a povinnosti upravené § 26 zákona č. 320/2001 Sb. ve spojení s § 13 odst. 2 písm. b) bodu 3. vyhlášky č. 416/2004 Sb., a proto námitku zamítám.**

7.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku proti „Seznamu všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání" uvedeného v příloze A Návrhu zprávy:
„V předmětné příloze s názvem ‚Seznam všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024', konkrétně ve výčtu jiných písemností, chybí uvedení stanovisek ředitele krajského úřadu a 1. náměstka hejtmana. V obou případech šlo o reakci na zaslaná „předběžná zjištění ze 2. 4. 2025", když tato stanoviska byla zaslána kontrolorovi pověřenému řízením přezkoumání hospodaření dne 15. 4. 2025, resp. 16. 4. 2025.

Jihočeský kraj v těchto svých stanoviscích vyjádřil přesvědčení, že předané podklady jsou současně právní argumentací, která zjištění kontrolní skupiny ve valné většině vyvrací nebo upozorňuje na překročení kompetencí kontrolní skupiny. Na závěr bylo kontrolní skupině doporučeno, aby svá předběžná zjištění konzultovala, než přikročí k finalizaci návrhu zprávy, s odbornými útvary na MF, což se zjevně nestalo.".

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření musí obsahovat označení všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání [§ 10 odst. 2 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb.]. Nedílnou součástí Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024 je příloha A – *Seznam všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024*. K tomu sděluji (rovněž je uvedeno v příloze A), že tento seznam dokladů a materiálů představuje výčet dokumentů, které měla kontrolní skupina v rámci přezkoumání hospodaření k dispozici pro účely svého šetření (také vyjádření k námitce č. 2).

Při přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024 nebyla využita stanoviska ředitele krajského úřadu a 1. náměstka hejtmana, neboť neobsahují vyjádření ke konkrétním předběžným zjištěním, ale jejich obsahem jsou doporučení, jak má kontrolní skupina postupovat.

S ohledem na to, že z obsahu námitky je zřejmé, že nesměřuje proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Návrhu zprávy, ji zamítám jako nedůvodnou.

8.

Námitka uplatněná Krajem ve Stanovisku:
„Mnohá zjištění kontrolní skupiny jsou překvapivá, jelikož v minulosti prošla přezkumem, aniž by na ně bylo upozorňováno. To činí přezkum nepředvídatelným, překvapivým

a nekonzistentním, což je v rozporu jak se zákonem, základními zásadami činnosti správních orgánů, tak judikaturou správních soudů k jejich činnosti.“.

Vyjádření kontrolora pověřeného řízením přezkoumání

V obecné rovině platí, že zákon č. 420/2004 Sb. ukládá přezkoumávajícímu subjektu povinnost zabývat se předměty (§ 2) z hledisek přezkoumání hospodaření (§ 3), avšak nestanoví rozsah ani míru detailu, kterou mají být jednotlivé předměty přezkoumání hospodaření prověřeny. Určení způsobu přezkoumání jednotlivých předmětů a určení detailnosti jejich zkoumání je jednou ze základních odpovědností přezkoumávajícího. Přezkoumání hospodaření je prováděno výběrovým způsobem, přičemž o skladbě vzorku operací k detailnímu přezkoumání hospodaření rozhoduje příslušná kontrolní skupina.

Námitka neobsahuje bližší specifikaci, v čem konkrétně Kraj shledává, že zjištění kontrolní skupiny uvedená v Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024 byla v minulosti prověřována. Námitka rovněž nebyla podložena žádným dokumentem. Není zřejmé, o jaký přezkum se má tedy jednat.

Pro úplnost uvádím, že prověřením seznamů všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za roky 2022 a 2023 lze konstatovat, že žádné veřejné zakázky vztahující se ke geodetickým službám nebyly prověřovány. Rovněž tak nebyly prověřovány dotační programy, které byly předmětem přezkoumání hospodaření za rok 2024, jak Jihočeský kraj uvádí.

S ohledem na to, že z obsahu námitky je zřejmé, že nesměřuje proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Návrhu zprávy, ji zamítám jako nedůvodnou.

Závěr z prověření námitek uvedených ve Stanovisku

Námitky č. 1 až č. 6 podané Jihočeským krajem v rámci Stanoviska k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Jihočeského kraje za rok 2024 po prověření v plném rozsahu zamítám, neboť Kraj neuvedl a nedoložil nové relevantní skutečnosti, které by vedly k přehodnocení zjištěných chyb a nedostatků.

Rovněž tak v plném rozsahu zamítám námitky č. 7 a č. 8, neboť nesměřují proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Návrhu zprávy.

Digitálně podepsáno 29. 05. 2025 12:35:07
Ing. Jana Nápravníková, Česká republika - Ministerstvo financí

.....

Ing. Jana Nápravníková

kontrolor pověřený řízením přezkoumání hospodaření